

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1. Tres inuisibiles socij ad custodiam Castitatis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

ipse non iudicaret se tutam esse, si cum illa maneret: post quædam documenta ei tradita, ipse se proiecit in mare; potius eligens cum fluctibus cõgredi, quàm cum huiusmodi occasione. Sed non defuit providentia Dei tam fidei seruo: omisit enim illi duos Delphinos, qui supra dorsum eum saluum deduxerunt ad portum. Denique quando hæmon tales occasiones non inuenit, solet repente eiusmodi phantasias & repræsentationes excitare, vt magno periculo exponatur ipsa Castitas. idque aliquando facit dormientibus: vt cum euigilauerint, consentiant; aut rebus turpibus, de quibus somniarunt, delectentur. Aliquando etiam vigilantibus, & quidem maiori vehementia eisdem phantasias obijcit: vt euenit Sanctis Benedicto, & Francisco: qui strenuè contra eas decertarunt. nam alter inter spinas nudò corpore se reuoluit; alter verò etiam nudum super magnos niuium globos se proiecit, vt sic de suo hoste triumpharent. Sed quoniam aliqua ex his medijs fuerunt extraordinaria; & alia, absque Dei speciali impulsu, non fuissent licita: subijciamus iam aliqua imbecillitatè nostræ magis accommoda. præmittentes: strenuum militem (vt primo tomo dictum est) non debere differre, de aptis armis sibi prospicere, donec iam pulsetur ad arma; sed valde tempestiuè, beneque præparatus esse debet.

§. I. Tres inuisibiles socij ad custodiam Castitatis.

INTER ALIA remedia ad custodiam Castitatis valde efficacia sunt illa quæ Sanctus Basilius insinuat, dicens securitatem castitatis non esse reijciendam in id solum, vt quis semper sit benè associatus talibus socijs, qui illum custodiant, eiusque curam gerant: nam id nec semper esse possibile, nec sufficiens: quamuis, vt tales habeat socios, meritò debet procurare, quare multum, inquit, refert semper & in omni loco associare sibi testes, hominibus quidem inuisibiles, sed dæmonibus terribiles: quorum societas & alpectus, hinc animum nobis addat ad resistendum tentatoribus: inde verò frænet, contineatque, ne aut facere, aut dicere, aut cogitare audeamus aliquid indecens coram illis. Hos testes ait esse tres.

PRIMVS est propria nostra conscientia: quam meritò timere, magnamque eius rationem ducere debetis, vbicumque fueris. Se ipsum, inquit, primum, conscientiamque suam reuerbitur, etiam si plane sit solus, ne scilicet aliquid inhonestam admittat. Conscientia enim est inuisibilis quidam pædagogus, comesque fidelissimus à Christo D. N. adhibitus: vt semper te comitetur, & suggerat quod bonum est; deterreat vero à malo; ac reprehendat, & remordeat, si aliquid tale admiseris. Hoc autem sufficere debet: ne in eius præsentia facias, quod coram pædagogo, aut socio visibili non fecisses. Nam

(vt tu-

S. Marri-
nianus
duorum
delphino-
rum auxilio
ad portum
deducitur.

Træ. 2. 6. 4.

Lib. de vera
Virginitate.

Tres testes
inuisibiles.

2.
Propria con-
scientia.
S. Th. 1. part
q. 79. a. 1.
Adducit O.
rigenem
alios.

*Li. 3. de Of.
filijs c. 4. c.
Conscientia
vulnera
gravissima.*

*Conscientia
Ioseph à
peccato de-
tinuit.
a Gen. 33.9*

2.

*So cuius se-
cundus An-
gelus custos.
bi. Co 11.91*

*Magna re-
uerentia
debetur An-
gelo custodi.
Li. 1. de Vir.
ad sororem.*

c Can. 3. 7.

d Ca. 8. 12

3 4. Reg 6
17.

*Carnalitas
facit fugere
Angelos.
Ecccl. 13. 20*

(vt fuscè S. Ambrosius perpendit) nulla est poena grauior interiori vulneri conscientiae; nec leuere iudicium, quàm ipsum domesticum. Ac propterea Iustus fugit peccatum, etiam cum solus est, & à nullo videtur: non enim tantum reputat pudorè, quòd eius culpa alijs innotescat, quantus oritur ex morsu conscientiae suae: Et quamuis annulum illius Gygis haberet, qui illum redderet inuisibilem: peccatum tamen non admitteret. nam eius occurtio non innititur spei, quòd non deregerit, sed propriae conscientiae. Hic S. Ambrosius, quae varijs confirmat exemplis: sed ad nostrum institutum sufficit illud Patriarchae Ioseph, cuius conscientia ipsum detinuit, ne cum sua domo peccaret: quàmuis peccare potuisset & non deprehendi. Statim enim conscientia propria memorandù illam sententiam ipsi dictauit: *Ecce, Dominus omnia mihi tradidit, quae in domo eius sunt, praeter te, quae uxor eius est: quomodo ergo possum hoc malum facere? & peccare in Dominum meum?* Infige igitur conscientiae tuae fidelitatem, quam Deo tuo debes, ob innumera beneficia in te collata: & illa ad protectionem tuam prodibit, cum te inuadet luxuriae tentatio.

SECUNDVS socius & comes noster est Angelus custos. Deinde (ait S. Basilii) reueretur adstantem sibi Angelam; cuius praesentia te permouebit, ne quid foedum, aut turpè facias: erubescens, quòd purissimus ille spiritus uideat. Si enim Apostolus dicit: *bona mulierem suam debere capere, ut sicut propter Angelos, propter decentiam scilicet ac reuerentiam debitam Angelis assistentibus; magis est rationi consentaneum, ut omnes honestissime uiuant, ob reuerentiam custodibus suis Angelis debitam; nec solum, ut Basiliius, hanc reuerentiam debes custodi tuo Angelo; sed innumera multitudi Angelorum, & gloriosissimis spiritibus Sanctorum Patrum è caelis aspicientium quae in terra geruntur; quorum oculos quiduis, quod in honestum sit, offendit. Hoc ipsum confirmat, & fusiùs deducit S. Ambrosius dicens: studentes altiori castitati, copiosiore habere Angelorum custodiam. Quod insinuauit spiritus Sanctus, dicens in Canticis canticorum: *celsissimus Salomonis ambire sexaginta fortissimi Israel; animam scilicet castam; postea addit: mille tui pacifici, & ducenti custodiam fructus vineae, cõgregatis scilicet animarum castarum, sed secundarum multarum bonorum operum. Quia creuit, inquit, numerus, ubi creuit & fructus; & quòd sanctior quòd que eò munitior, à pluribus scilicet Angelis, ut videre licet in Eliseo casto Sancto, quem custodiebat exercitus innumerabiliu Angelorum: quia eum in quo ipse erat, plenus fuit equorum & currum igneorum in circuitu eius. Quae consideratio sufficere debet, ad exactius conseruandam Virginitatem, ut discedere à se cogat Custodes Angelos; nam quemadmodum fumus aperit bigit, & fugere facit, ac fauum suum deserere: ita carnalitas fugere facit Angelos; datq; locum demonibus; ut accedant: nam *fomnis homo similis suis soci-***

Mr. Et, vt sanctus hic Doctor ait, castitas Angelum facit: qui eam seruauit, Angelus est, qui perdidit, Diabolus; & illi eueniet maledictio, quam Sanctus Iob imprecatus est, dicens: *h habitem in tabernaculo illius socii eius, qui nō est; aspergatur in tabernaculo eius sulphur.* Et quis (inquit S. Gregorius) vocatur: *qui non est*, nisi peccatum: cuius socij sunt Dæmones, qui peccatoris latus circumdant, nec desistunt, donec tabernaculum eius aspergatur sulphure carnalitatibus, quæ esca erit ignis æterni? cogita igitur, cum solus es, ac tentaris habere te ad vnum latus Dæmonem tentantē; ad alterum verò Angelum custodientē. & hoc ad pugnandum te animabit; ne hostem tuū exhilares, nec contristes tuum amicum & custodem. cum tali enim socio viuere poteris consolatus, quemadmodum S. Agnes, S. Cecilia, & plures aliæ sanctæ, quæ Angelorum suorum custodum opera vsq̃ sunt; vt à similibus periculis eriperentur.

SEd multò potentior est tertijs comes ac testis. de quo idem Basilus dicit: præ cunctis autem ipsum sponsum suum reueretur, sibi vbique assistentem; ipsiusque patrem ac Spiritum sanctum, in quorum præsentia nihil faciet Virgo, quod purissimos eorum oculos offendat. Ingens enim Deo irrogatur iniuria: si in eius conspectu facias, quod in conspectu hominum non auderes. Indicium Dni est, te pluris facere bonam apud homines habere opinionem: quã apud Deum. Quod si vxor valde composita & cautam se ostendit, cum est in præsentia viri sui, aut patris, aut cognatorū: quanto erit magis rationi consentaneum, vt anima casta, composita semper sit, & cauta: quæ semper est in præsentia cœlestis sui sponsi Iesu Christi, & æterni eius Patris, ac Spiritus sancti: qui sunt magni castitatis zelatores? hoc medio vsa est S. Susanna, cum se vidit solam inter duos illos carnales senes, eligens potius mori h quam peccare in conspectu Domini. nam qui eius præsentiam veneratur, mox sentit eius auxilium: ita enim Ecclesiastes: *i cognouit, inquit, quod erit bonum timentibus eum, qui reuerentur faciem eius.* Time (ait S. Augustinus) eum, cui cura est attendere, & aspiciere semper quid facias: & hic timor te faciet castum; aut si peccare vis, quare vbi te non videat: & fac quod vis. Cum autem nullus sit talis locus: noli peccare.

Quod si tot sociorum ac testium præsentia non sufficet ad te reprimendum: conijce oculos (ait S. Basilus) ad innumeros testes tuorum operum futuros eorum conscios in nouissimo vniuersalis Iudicij die; cum diuina maiestas notos faciet omnibus hominibus omnes carnalium hominum lapsus ad maiorem eorum pudorem & confusionem: quauis eos fecerint in occulto, & studuerint alijs hominibus occultare. Eueniet, inquit, illis, quod pictoribus, qui quamdiu suas imagines pingunt, eas tegunt, ne videantur; sed opere absoluto, retrahunt vela, quibus imagines tegebantur; & absolutas imagines omnibus ostendunt. Ita homines in hac vita conscientias suas varijs si-

Castitas facit Angelum.
g Iob. 18. 15.
Lib. 14. Moral. cap. 10.

In tentatione demonet Angelus adest.

3.
Sanctissima Trinitas comes est carius.

h Dan. 15. 23
i Eccle. 8. 12
Serm. 46. de Ver. Domi.

4.
Innumeros testes operum omnium habebimus in Iudicij.

*Omnia peccata
Dio iudicij pate-
bunt.*

*k Mass. 10.
26.
l Luc. 8 7.
m 1. Co. 4 5*

*Solacium
nullum est
ex honore.
m Ecol. 11, 29*

o 1. Co. 4 9.

*Tentatio-
nes ex som-
nijs oria*

guris depingunt operum bonorum aut pravorum, honestorum aut turpium, quas corporis sui velo, & anguli, in quo se abscondunt, studiosè regunt: die autem iudicij velum illud retrahetur, & omnibus patebit, quid quisque depinxerit. quod si pictura tua fuerit peccatorum carnalium: erubescet coram toto mundo; tantoque erit maior tunc ignominia, quanto maior fuerit hic de te opinio: nam omnibus expectantibus videre in anima tua imagines magnæ pulchritudinis, videbunt eas fœdas esse ac turpissimas: caue igitur nunc aliquid occultè facere, quod te in publico afficiat ignominia. Nihil ipsius Dei verbum est. *k nihil est opertum, quod non reuelabitur: & occultum quod non sciatur: l Et in palam veniet. m & dies Domini illuminabit abscondita reuerentium, & manifestabit occulta consilia cordium.* Eueniet quoque iisdem quodam profusis, & habentibus corpora vlcibus ac fœditatibus plena, qui tamen vestibus induuntur preciosis: propter quas valde elegantes videntur, & placent qui si vestibus exuerentur, vt ab omnibus videri possent; ab omnibus miderentur, & condemnarentur: ita (inquit S. Basilus) multi sunt homines fœminatæ, quarum animæ sicut leprosæ, & carnalium culparum vlcibus obfœdata: sed quia eleganter quodam corpore sunt induta, earum fœditas non notatur: in die autem iudicij, exuentur ab illis ornamento, quibus lepræ tegebatur: ideoque valde erubescunt, & æternum confundentur: neque solatium vllum habebunt ex honore, quo in hac vita afficiebantur: iuxta illud Ecclesiastici: *n malitia hora oblivionem facit luxuria magna, & in fine hominis denudatio operum ipsius.* cuius sententiæ hic sensus est, quod cruciatus & afflictio, quæ in hora mortis & rationis reddendæ sustinebitur, tanta erit, vt precedentium voluptatum penitus obliuiscatur, etiam si plurimæ & plurimorum annorum fuerint: quia tunc opera turpia, quæ induta speciem habebant virtutum, aut humanæ authoritatis larua aliqua tegebantur: exuentur omnino & omne tegumentum remouebitur ita vt omnibus pateant ad pulchritudinem ac dedecus ipsius peccatoris.

Ex his omnibus considerationibus agnoscere poteris viam & modum vitæ tuam ordinandi etiam cum es solus. Præuenire enim ac præparare eisdem documentis te oportet ad quoscunque repentinos casus occurrentes: dicens tibi ipsi illud Apostoli: *ospectaculum factus sum Deo, Angelis & hominibus:* nolo itaque aliquid admittere, quod hoc spectaculum reddat deformem & coram eis erubescam.

5.2. Contra nocturnas illusiones.

NON SVNT minus periculosa tentationes repentinae, quæ oriuntur ex somnijs, aut statim, cum euigilatur occurrunt: quare magna attentione ac vigilantia opus est, vt quis se ab eis expediat. Neque enim gratis dicitur de sexaginta illis fortibus viris, qui lectulum Salomonis ambiunt, quod